

داعش کم‌وبیش از بین رفته اما این گروه جدید، اینها هم داعشهای جدیدند؛ باید مراقب بود، باید مواظب بود! مسئولین یک جور، مردم یک جور. بخصوص جوانها حواسشان جمع باشد که چه کسی با آنها صحبت میکند، چه کسی به آنها پیشنهاد میکند. ۱۴۰۴/۱۱/۲۸

هفته عقیدتی سیاسی در سپاه گرامی باد

▼ حرف روز حذف موانع تولید؛ نسخه شفاف‌بخش بازار مسکن

مداخله دولت‌ها در بازار مسکن، به‌ویژه از طریق اعمال سقف قیمتی بر اجاره‌ها، اگرچه در کوتاه‌مدت ممکن است منافع عمومی ایجاد کند، اما تجربه‌های تاریخی نشان می‌دهد که این سیاست‌ها در بلندمدت بحران مسکن را تشدید و کیفیت زندگی را کاهش می‌دهند. در شرایط جنگی و بحران‌های اقتصادی، دولت‌ها اغلب به مداخله در بازارها روی می‌آورند. کنترل اجاره به عنوان راه‌حلی سریع و کوتاه‌مدت مطرح می‌شود، اما تحلیل‌های اقتصادی ثابت کرده است که این نوع مداخلات مشکلات بزرگتری ایجاد می‌کند.

یکی از پیامدهای مهم کنترل اجاره، کاهش انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش مسکن است. زمانی که سقف قیمتی اعمال می‌شود، نرخ بازده سرمایه‌گذاری به زیر نرخ بازده در بازارهای رقیب مانند طلا، ارز و ساخت‌وساز تجاری می‌رسد. این اختلاف بازدهی موجب خروج سرمایه‌گذاران و کمبود عرضه در بلندمدت می‌شود. در وضعیت کنترل اجاره، موجران با درآمدهای سرکوب‌شده و هزینه‌های فزاینده نگهداری مواجه می‌شوند و ناگزیر هزینه‌های تعمیر و نگهداری را کاهش می‌دهند. این پدیده که «استهلاک برنامه‌ریزی‌شده» نام دارد، باعث افت شدید کیفیت مسکن و فرسودگی واحدهای مسکونی می‌شود. وقتی سقف قیمتی پایین‌تر از قیمت تعادلی تعیین می‌شود، تقاضا برای مسکن افزایش می‌یابد. مستأجران فعلی به واحدهای بزرگ‌تر نقل مکان می‌کنند و جوانان زودتر از خانه والدین جدا می‌شوند. این افزایش تقاضا در حالی است که عرضه متوقف می‌شود و شکاف فزاینده به کمبود فیزیکی منجر می‌گردد. در چنین شرایطی، مستأجران کم‌درآمد در واحدهای بزرگ باقی می‌مانند، در حالی که خانواده‌های جوان مجبور به حاشیه‌نشینی می‌شوند. تجربه آمریکا در دوران جنگ جهانی اول و بحران‌های پس از آن، نمونه قابل توجهی از شکست کنترل اجاره است. پس از ورود آمریکا به جنگ، محدودیت‌ها بر ساخت‌وساز باعث کاهش شدید تولید مسکن شد. پس از پایان جنگ و بازگشت سربازان، تقاضا برای مسکن به شدت افزایش یافت، اما سقف‌های قیمتی مانع افزایش عرضه شد. قیمت اجاره‌ها در برخی محله‌های نیویورک تا ۱۰۰ درصد افزایش یافت و مداخلات بیشتر دولت نه تنها بحران را حل نکرد، بلکه مشکلات را تشدید نمود. تحلیل‌های مالی نشان می‌دهد کنترل اجاره به عنوان مالیات تصادفی و غیرمنصفانه بر مالکان عمل می‌کند. عواید آن به مستأجرانی می‌رسد که شانس حضور در واحدهای کنترل‌شده را دارند، فارغ از سطح درآمدشان. این سیاست نه تنها مشکلات اقتصادی را حل نمی‌کند، بلکه نابرابری‌ها را تشدید می‌نماید. درس تاریخی روشن است: بهترین راه برای حل بحران مسکن، نه قیمت‌گذاری دستوری، بلکه تسهیل تولید و عرضه مسکن است. دولت‌ها باید با کاهش موانع مقرراتی و فراهم آوردن انگیزه‌های اقتصادی مناسب، به افزایش عرضه مسکن بپردازند تا هزینه‌های مسکن کاهش و کیفیت زندگی بهبود یابد.

[علی قاسمی]

▼ گزارش روز

افول آمریکا و فرصت تاریخی ایران برای عبور از تحریم

هژمونی اقتصادی آمریکا که پس از جنگ سرد بر پایه دلار و بازارهای مصرفی استوار بود، اکنون به دلیل کاهش سهم این کشور از تجارت جهانی و روی آوردن به حمایت‌گرایی، در حال فرسایش است. در مقابل، چین با رشد اقتصادی پایدار، جمعیت یک و نیم میلیاردی و ابتکار کمربند و راه، به بزرگترین شریک تجاری بیش از ۱۲۰ کشور تبدیل شده است. این جایجایی نشان می‌دهد که الگوی تک‌قطبی دیگر کارآمد نیست و آمریکا توانایی تعیین یکجانبه قواعد تجارت را از دست داده است.

آمریکا تلاش می‌کند با محدودیت فناوری و بازچینش زنجیره تأمین به نفع همپیمانان خود، افول خود را مدیریت کند، اما واقعیت آن است که حجم تجارت خارجی چین از آمریکا پیشی گرفته و استفاده از یوان در معاملات نفتی، انحصار دلار را شکسته است. تضعیف اهرم تحریم، کاهش نفوذ در نهادهای بین‌المللی و از دست دادن تدریجی متحدان سنتی، سه پیامد جدی این تغییر برای واشنگتن است. کشورهایی مانند آلمان، ژاپن و کره جنوبی که زمانی متحدان وفادار آمریکا بودند، اکنون به خاطر منافع اقتصادی خود با چین روابط گسترده برقرار می‌کنند.

در خاورمیانه، کاهش هژمونی آمریکا به وضوح دیده می‌شود. عربستان و امارات که دهه‌ها متکی به چتر امنیتی واشنگتن بودند، اکنون چین را مشتری اول نفت خود می‌بینند و بخشی از معاملات را به یوان انجام می‌دهند. پکن بدون پذیرش مسئولیت امنیتی مستقیم، با میانجیگری در مناسباتی مانند توافق ایران و عربستان نشان داد که می‌تواند جای خالی قدرت رو به زوال آمریکا را در دیپلماسی منطقه پر کند.

برای ایران، کاهش هژمونی اقتصادی آمریکا اهمیت راهبردی حیاتی دارد. تضعیف اهرم تحریم‌ها به این معناست که چین می‌تواند کانال‌های مالی و تجاری جایگزین ایجاد کند. ایران با استفاده از کریدور شمال به جنوب، فروش نفت به یوان و جذب سرمایه چین در پتروشیمی و حمل‌ونقل، می‌تواند وابستگی خود به غرب را قطع کند. این یک فرصت تاریخی است، مشروط به دیپلماسی فعال و اقتصاد رقابتی.

در شرایط امروز دنیا کاهش هژمونی آمریکا واقعیتی انکارناپذیر است و چین در حال پر کردن این خلأ می‌باشد، اما جهان به جای جایگزینی کامل، به سمت نظامی چند قطبی حرکت می‌کند. بهره‌گیری هوشمندانه از این پنجره فرصت، کلید عبور از فشارهای یکجانبه و ورود به نظم نوین جهانی خواهد بود.

[حسین نجفی]

▼ خبر ویژه

سلاحی که معادلات جنوب لبنان را تغییر داد

رسانه‌های صهیونی گزارش داده‌اند که پهپادهای مجهز به سیستم ارتباطی فیبر نوری به چالشی جدی برای ارتش رژیم در جنوب لبنان تبدیل شده‌اند. روزنامه صهیونی «اسرائیل هیوم» این پهپادها را «بزرگ‌ترین دردسر» فعلی ارتش صهیونی در جنوب لبنان عنوان کرده است. به نوشته این رسانه‌ها، نیروهای حزب‌الله سلاح جدیدی علیه رژیم صهیونی به کار گرفته‌اند که «در واقع پهپاد کوچکی است که با کابل‌های فیبر نوری به عرض نخ دندان کنترل می‌شود تا از ردیابی الکترونیکی اجتناب کند.» این گزارش می‌افزاید که این پهپادها که به طور گسترده در جنگ اوکراین و روسیه به کار می‌روند، «کوچک، به سختی قابل ردیابی و مرگبار هستند.» منابع صهیونیست تأکید کرده‌اند که فناوری فیبر نوری در این پهپادها، امکان اختلال الکترونیکی و پارازیت‌اندازی توسط سامانه‌های جنگ الکترونیک رژیم صهیونی را به صفر می‌رساند، زیرا ارتباط بین اپراتور و پهپاد از طریق کابل فیزیکی برقرار می‌شود و نه امواج رادیویی. این ویژگی باعث شده تا این پهپادها بتوانند با دقت بالا به اهداف خود اصابت کنند و در عین حال، نیروهای صهیونیست توانایی مقابله مؤثر با آنها را نداشته باشند. کارشناسان نظامی معتقدند استفاده از این فناوری در جنوب لبنان، معادلات جدیدی را در میدان نبرد ایجاد کرده و نگرانی جدی برای فرماندهان رژیم صهیونی به وجود آورده است.

جنگ علیه ایران بزرگترین اشتباه تاریخ و شکست مطلق آمریکا است

جان مرشایمر نظریه پرداز روابط بین الملل و استاد آمریکایی جان مرشایمر گفت: «جنگ علیه ایران، با پیشی گرفتن از جنگ عراق، به عنوان بزرگترین اشتباه تاریخ سیاست خارجی آمریکا ثبت خواهد شد.» وی افزود: «ترامپ می خواهد به جنگ پایان دهد، اما تنها راه توقف آن، تسلیم شدن و اذعان به شکست است. هیچ راهی وجود ندارد که ما بتوانیم این وضعیت را نجات دهیم.» مرشایمر خاطر نشان کرد: «وقتی شما به آنچه در این جنگ رخ داده نگاه کنید، این یک شکست مطلق برای آمریکا است. من می توانم تک تک دلایل آن را شرح دهم. این در تاریخ به عنوان بزرگترین اشتباه فاجعه بار در سیاست خارجی آمریکا ثبت خواهد شد.» وی گفت: «این جنگ یک فاجعه عظیم است. ترامپ نمی خواهد بگوید که ما شکست خوردیم، پس بیاید یک توافق انجام دهیم که به نفع ایران باشد. او تمایلی به آن ندارد. او تصور می کند که شاید بتواند ایرانی ها را به زانو در آورد و آنها را وادار به تسلیم کند. پس او در این مقطع عقب نشینی نمی کند.»

دور زدن محاصره دریایی با توسعه جاده های مرزی

علیرضا سیاهپور، معاون ساخت و توسعه راه ها، با اشاره به تهدیدات ناشی از محاصره دریایی آمریکا، از برنامه ارتقای محور سرخس به مشهد به جاده درجه یک ترانزیتی تا پایان هفته دولت خبر داد. سیاهپور گفت: «در راستای مدیریت چالش های ناشی از محاصره دریایی، باید مرزهای زمینی کشور به صورت پیوسته رصد شوند تا مسیرهای دسترسی به مرزها از نظر ایمنی، زمان سفر و امکان عبور ناوگان سنگین در وضعیت مطلوب قرار بگیرند.» وی با اشاره به مرز سرخس آن را «یکی از مرزهای مهم ایران» دانست که به عنوان مسیر جایگزین برای واردات کالا مطرح است. معاون شرکت ساخت تأکید کرد: «ارتقای محور سرخس به مشهد از ۳۵ کیلومتر تا سمت مشهد برنامه ریزی شده و این پروژه در دو مقطع ۲۷ و ۱۷ کیلومتری (در مجموع ۴۴ کیلومتر) با مشارکت دو پیمانکار در حال اجراست.» به گفته سیاهپور، هدف از این طرح «کوتاه شدن مسیر برای خودروهای سنگین به میزان حدود نیم ساعت، کاهش مصرف سوخت و بهبود کیفیت تردد» است و بهره برداری از این محدوده حداکثر تا پایان هفته دولت انجام خواهد شد. این مقام مسئول با اشاره به اعتبار ۱۵۰۰ میلیارد تومانی پیش بینی شده در قانون بودجه ۱۴۰۵ برای این محور گفت: «با بهره برداری از این پروژه ها، مشکلات عبور و مرور در مسیر به حداقل خواهد رسید و ظرفیت ترانزیتی افزایش پیدا می کند.» سیاهپور در پایان از ارتباطات نزدیک ایران با ترکمنستان سخن گفت و مسیر ترکمنستان را «یکی از کریدورهای اصلی مسافری و باری» دانست.

۱۶ پایگاه آمریکا در منطقه خاکستر شد

شبکه ۱۴ تلویزیون رژیم صهیونی که از رسانه های حامی بنیامین نتانیاهو محسوب می شود، در گزارشی اعتراف کرده است که در پی حملات ایران، پایگاه های نظامی آمریکا در خاورمیانه از جمله پایگاه های سری این کشور از بین رفته است. آورات برینز، خبرنگار این رسانه عبری زبان، گفته است: «دست کم ۱۶ پایگاه و تاسیسات نظامی آمریکا در ۸ کشور به شدت آسیب دیده و در جریان جنگ از خدمت خارج شدند.» به نوشته این رسانه، «زبان های وارد شده به این پایگاه ها میلیارد ها دلار تخمین زده می شود که هواپیماهای راهبردی شوند و جاسوسی و سامانه های راداری هم جزو آن بوده و تقریباً تمامی این پایگاه ها غیر قابل سکونت و استفاده شدند.» این گزارش که با استناد به رسانه های آمریکایی تهیه شده، تأکید کرده است که حملات ایران «اهداف بالارزشی را هدف قرار داد و برخی از پایگاه ها را در وضعیتی قرار داد که کاملاً غیرقابل استفاده توصیف شده است.» از جمله خسارات عمده گزارش شده، نابودی هواپیمای Sentry ۳E معروف به «چشمان ایالات متحده در خلیج فارس» در پایگاه هوایی شاهزاده سلطان در عربستان سعودی است. همچنین سیستم های راداری پیشرفته در اردن و زیرساخت های ارتباطی حیاتی در کویت به شدت آسیب دیده اند. بر اساس این گزارش، برآوردهای اولیه خسارات اقتصادی را «پیش از ۵ میلیارد دلار» تخمین زده و پنتاگون اکنون به دلیل آسیب پذیری برخی از پایگاه ها، در حال بررسی تعطیلی دائمی آنهاست.

◀ سازمان ملل متحد اعلام کرد که نوار غزه در حال حاضر «خطرناک ترین مکان در جهان برای روزنامه نگاران» است. فولکر تورک، کمیسر عالی حقوق بشر، به مناسبت روز جهانی آزادی مطبوعات در پیامی در شبکه X گفت: «جنگ در غزه به تله ای مرگبار برای رسانه ها تبدیل شده است.» وی افزود که از اکتبر ۲۰۲۳ تاکنون، کشته شدن نزدیک به ۳۰۰ روزنامه نگار در این منطقه تأیید شده و شمار زیادی نیز زخمی شده اند. کمیسر عالی از کشورهای جهان خواست فراتر از محکومیت های لفظی عمل کرده و با تضمین پاسخگویی، زمینه حفاظت از خبرنگاران و فراهم کردن دسترسی رسانه های مستقل به مناطق جنگی را فراهم کند.

◀ ابراهیم عزیزی، رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس در صفحه شخصی خود در ایکس نوشت: «هشدار! هرگونه دخالت آمریکا در رژیم دریایی جدید تنگه هرمز، نقض آتش بس تلقی خواهد شد.» وی افزود: «تنگه هرمز و خلیج فارس با پست های توهم آلود ترامپ مدیریت نخواهند شد! هیچ کس سناریوهای بازی سرزنش را باور نمی کند!»

◀ میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه در سازمان های بین المللی مستقر در وین، اعلام کرد که رژیم صهیونی باید در کنفرانس مربوط به ایجاد منطقه ای عاری از سلاح های هسته ای و سایر سلاح های کشتار جمعی در خاورمیانه شرکت کند. این دیپلمات روس در ادامه غیبت رژیم صهیونی در این نشست را «تا حدی عجیب و قطعاً نامطلوب» توصیف کرد و تأکید کرد که مشارکت رژیم صهیونی در این روند ضروری است.

◀ «اتحاد بولیواری برای مردم آمریکای ما» موسوم به ائتلاف «آلبا» تهدید آمریکا به استفاده از زور علیه کوبا را به شدت محکوم کرد. این ائتلاف در بیانیه ای اعلام کرد: «قاطعانه در برابر اظهارات تنش آمیز دولت ایالات متحده می ایستیم.» این بیانیه از جامعه بین المللی خواست با این تهدید مقابله کند. میگل دیاز کانل، رئیس جمهور کوبا نیز این تهدیدها را «خطرناک و بی سابقه» خواند و تأکید کرد: «هیچ متجاوزی در کوبا به تسلیم دست نخواهد یافت.»

◀ به نقل از روسالیوم، در سایه تحولات سریع انرژی جهان، امارات اعلام کرد که از سازمان کشورهای عرب صادر کننده نفت (اوپک) خارج شده است. این در حالی است که امارات پیش از این از اوپک و اوپک پلاس نیز خارج شده بود. سهیل مزروعی، وزیر انرژی امارات گفت که این تصمیم پس از بررسی دقیق راهبردی در حوزه انرژی، بخش نفت و سایر بخش ها اتخاذ شده است.